

ARTE EN LA CASA BARDÍN ART A LA CASA BARDÍN

Exposición / *Exposició* **SCHWINDEL**

Artista / *Artista* **FILIBERTO SISCAR SENDRA**
Comisaria / *Comissària* **SILVIA MERCÉ**

Casa Bardín, c/ San Fernando 44 de Alicante

Del 7 de abril al 3 de junio de 2022
Visitas: De lunes a viernes, de 10 a 14 h y de 16:30 a 20:30 h

Del 7 d'abril al 3 de juny de 2022
Visites: De dilluns a divendres, de 10 a 14 h i de 16:30 a 20:30 h

FILIBERTO SISCAR SENDRA

SCHWINDEL

comisaria SILVIA MERCÉ

www.iacjuangilalbert.com

Síguenos

“SCHWINDEL” (VERTIGO)

En un contexto de virtualización e incipientes metaversos, donde la fragmentación de la atención define la forma en que la gente percibe el mundo, como bien alegaba Umberto Eco en su ensayo de 1962 “Opera aperta”, el *Op Art* supo incluir al espectador, como participante mismo de la obra. En este sentido, en “Schwindel” se realiza una reflexión en torno al *Op Art*, movimiento artístico de los años 60 del siglo pasado, en el que se hacía uso de las ilusiones ópticas en la concepción de las obras y de la imagen digital, y su traslación al mundo real. Ante este nuevo enfoque de la relación artista-obra-espectador, el filósofo francés Gilles Deleuze incidía también a finales de los años 60 en esta específica mirada, en la que, a partir de este juego ilusorio que varía según la posición del observador, el espectador se ve obligado a salir de su ubicación neutra externa a la imagen y se ve abocado a involucrarse en el juego.

La obra de Filiberto Siscar irrumpe en la Casa Bardin de forma vibrante y bien equilibrada, y reflexiona a partir de ella sobre la bidimensionalidad y la tridimensionalidad que este artista manipula mediante un juego matérico de papeles pintados, impresos por tóner y posteriormente unidos en collage. Se genera así una visión diferente de la obra según sea el movimiento del espectador ante ella, y se produce una vibración visual parecida al efecto moaré. En este sentido, la interacción del espectador con la obra es esencial para apreciar los cambios. La construcción visual se detiene inicialmente, para provocar después una conciencia de las deficiencias y limitaciones del alcance de la percepción y la cognición enraizados en los sentidos. La obra de Filiberto Siscar persigue crear imágenes ilusorias que abandonen la distancia segura detrás de la superficie; que penetren en el espacio del espectador, generando una constante variable e intangible en el recorrido incompleto a lo largo de toda la propuesta. La abstracción de pureza geométrica que suelen definir las piezas de *Op Art* son un punto de partida para la búsqueda de lo orgánico que nace de la fragmentación de formas geométricas unidas mediante collage.

Cada obra de Siscar, es una obra en movimiento y ese movimiento se combina con el del espectador. En esencia, la multifocalidad de la obra de este artista es un elemento esencial en la superficie pulsante de la misma. Sus piezas no tienen un solo centro o balanceado en toda la superficie de la imagen, o una única cara, que permitirían a la imagen en su conjunto formar un centro autónomo. Por el contrario, aparecen varios centros, sus ubicaciones son constantemente cambiantes; y, en este sentido, la unidad da paso a la fragmentación.

Por lo demás, el color es una parte fundamental en toda la obra de Siscar y esa aleatoriedad cromática controlada que subyace en sus piezas nos genera un sinfín de sensaciones distorsionadas por el desenfoque que provoca nuestro cambio de plano visual. Gesto, materia percepción lumínica, abstracción, repetición controlada pero diferente en cada matiz de color. Es Siscar un buscador de trazos, que salta del 2 al 3, de la dimensión de un artista a la trayectoria de un creativo en el mundo de la iluminación y la animación 3D. Sus obras se debaten entre lo analógico y lo digital, entre las bellas artes y la ilusión óptica de una creación sólida próxima al arte que producen las máquinas, pero que al mismo tiempo es cocido al fuego por nuestro propio gesto manual.

Las obras de Siscar son, en definitiva, una apelación a los sentidos y a la experiencia directa con la obra que, con un gran poder hipnótico, golpean al observador, provocando una especie de vértigo y mareo, significado de la palabra alemana “Schwindel” que da título a esta exposición.

Silvia Mercé
Comisaria de la exposición

“SCHWINDEL” (VERTIGEN)

En un context de virtualització i *metaversos* incipients, on la fragmentació de l'atenció defineix la forma en què la gent percep el món, com bé al·legava Umberto Eco en el seu assaig de 1962 Opera aperta, l'*Op Art* va saber incloure l'espectador, com a participant mateix de l'obra. En aquest sentit, en “Schwindel” es realitza una reflexió al voltant de l'*Op Art*, moviment artístic dels anys 60 del segle passat, en els quals s'empraven les il·lusions òptiques en la concepció de les obres i de la imatge digital, i la seua translació al món real. Davant d'aquest enfocament nou de la relació artista-obra-espectador, el filòsof francès Gilles Deleuze incidia també, a les acaballes dels anys 60, en aquesta mirada específica en la qual, a partir d'aquest joc il·lusori que varia segons la posició de l'observador, l'espectador es veu obligat a eixir de la seua ubicació neutra externa a la imatge i es veu abocat a involucrar-se en el joc.

L'obra de Filiberto Siscar irromp a la Casa Bardin de manera vibrant i ben equilibrada, i reflexiona a partir d'ella sobre la bidimensionalitat i la tridimensionalitat que aquest artista manipula mitjançant un joc matèric de papeles pintats, impresos per tòner i, posteriorment, plegats en collage. S'hi genera així una visió diferent de l'obra segons el moviment de l'espectador davant d'ella, i es produeix una vibració visual semblant a aquest efecte moaré. En aquest sentit, la interacció de l'espectador amb l'obra és essencial per a apreciar els canvis. La construcció visual es deté inicialment, per a provocar després una consciència de les deficiències i limitacions de l'abast de la percepció i la cognició arrelades en els sentits. L'obra de Filiberto Siscar persegueix crear imatges il·lusòries que abandonen la distància segura al darrere de la superfície; que penetren en l'espai de l'espectador, tot generant una constant variable i intangible en el recorregut incomplet al llarg de tota la proposta. L'abstracció de pureza geomètrica que solen definir les peces d'*Op Art* són un punt de partida per a la cerca del punt orgànic que naix de la fragmentació de formes geomètriques unides mitjançant collage.

Cada obra de Siscar és una obra en moviment, i aquest moviment es combina amb el de l'espectador. En essència, la multifocalitat de l'obra d'aquest artista és un element essencial en la superfície bategant d'aquesta. Les seues peces no tenen un sol centre o balancejat en tota la superfície de la imatge, o una única cara, que permetrien a la imatge en el seu conjunt formar un centre autònom. Per contra, hi apareixen centres diversos; les seues ubicacions són constantment canviants i, en aquest sentit, la unitat hi dona pas a la fragmentació.

Per la resta, el color és una part fonamental en tota l'obra de Siscar i aquesta aleatorietat cromàtica controlada que subjau en les seues peces ens genera una infinitat de sensacions distorsionades pel desenfoque que provoca el nostre canvi de pla visual. Gest, matèria percepció lumínica, abstracció, repetició controlada encara que diferent en cada matís de color. Siscar esdevé un cercador de traços, que salta del 2 al 3, de la dimensió d'un artista a la trajectòria d'un creatiu en el món de la il·luminació i l'animació 3D. Les seues obres es debaten entre ell món analògic i el digital, entre les belles arts i la il·lusió òptica d'una creació sòlida pròxima a l'art que produeixen les màquines, però que, alhora, és cuit al foc pel nostre gest manual.

Les obres de Siscar són, en definitiva, una apel·lació als sentits i a l'experiència directa amb l'obra que, amb un gran poder hipnòtic, impacten l'observador, tot provocant una mena de vertigen i mareig que, al cap i a la fi, esdevé la significació de la paraula alemanya “Schwindel” que dona títol a aquesta exposició.

Silvia Mercé
Comissària de l'exposició

Traducció: David Azorin. Departament de Formació. Diputació d'Alacant